

DATOS IDENTIFICATIVOS

Prevención de riscos laborais no ámbito sanitario

Materia	Prevención de riscos laborais no ámbito sanitario			
Código	V52G140V01404			
Titulación	Grao en Enfermaría			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua de impartición				
Departamento	Dpto. Externo			
Coordinador/a	Lameiro Vilariño, Carmen			
Profesorado	Lameiro Vilariño, Carmen			
Correo-e	carmen.lameiro.vilarino@sergas.e			
Web				
Descrición xeral				

Competencias de titulación

Código	
A8	Aplicar as tecnoloxías e sistemas de información e comunicación dos coidados de saúde.
A9	Coñecer os procesos fisiopatolóxicos e as súas manifestacións e os factores de risco que determinan os estados de saúde e enfermidade nas diferentes etapas do ciclo vital.
A10	Identificar as respostas psicosociais das persoas ante as diferentes situacións de saúde (en particular, a enfermidade e o sufrimento), seleccionando as accións adecuadas para proporcionar axuda nas mesmas.
A11	Establecer unha relación empática e respectuosa co paciente e familia, acorde coa situación da persoa, problema de saúde e etapa de desenvolvemento.
A12	Utilizar estratexias e habilidades que permitan unha comunicación efectiva con pacientes, familias e grupos sociais, así como a expresión das súas preocupacións e intereses.
A15	Identificar, integrar e relacionar o concepto de saúde e os coidados, desde unha perspectiva histórica, para comprender a evolución do coidado de enfermaría.
A16	Comprender desde unha perspectiva ontolóxica e epistemolóxica, a evolución dos conceptos centrais que configuran a disciplina de enfermaría, así como os modelos teóricos máis relevantes, aplicando a metodoloxía científica no proceso de coidar e desenvolvendo os plans de coidados correspondentes.
A17	Aplicar o proceso de enfermaría para proporcionar e garantir o benestar a calidade e seguridade das persoas atendidas.
A18	Coñecer e aplicar os principios que sustentan os coidados integrais de enfermaría.
A19	Dirixir, avaliar e prestar os coidados integrais de enfermaría, ao individuo, a familia e a comunidade.
A20	Capacidade para describir os fundamentos do nivel primario de saúde e as actividades a desenvolver para proporcionar un coidado integral de enfermaría ao individuo, a familia e a comunidade.
A22	Promover a participación das persoas, familia e grupos no seu proceso de saúde-enfermidade.
A23	Identificar os factores relacionados coa saúde e os problemas do entorno, para atender as persoas en situacións de saúde e enfermidade como integrantes dunha comunidade.
A24	Identificar e analizar a influencia de factores internos e externos no nivel de saúde de individuos e grupos.
A25	Aplicar os métodos e procedementos necesarios no seu ámbito para identificar os problemas de saúde máis relevantes nunha comunidade.
A26	Analizar os datos estatísticos referidos a estudos da poboación, identificando as posibles causas de problemas de saúde.
A27	Educar, facilitar e apoiar a saúde e o benestar dos membros da comunidade, cuxas vidas están afectadas por problemas de saúde, risco, sufrimento, enfermidade, incapacidade ou morte.
A28	Coñecer as alteracións de saúde do adulto, identificando as manifestacións que aparecen nas súas distintas fases.
A29	Identificar as necesidades de coidado derivadas dos problemas de saúde.
A31	Realizar as técnicas e procedementos de coidados de enfermaría, establecendo unha relación terapéutica cos enfermos e familiares.

A32	Seleccionar as intervencións encamiñadas a tratar ou previr os problemas derivados das desviacións de saúde.
A33	Ter unha actitude cooperativa cos diferentes membros do equipo.
A45	Coñecer o Sistema Sanitario Español.
A47	Coñecer e ser capaz de aplicar as técnicas de dirección de grupos.
A48	Coñecer a lexislación aplicable e o código ético e deontolóxico da enfermaría española, inspirado no código europeo de ética e deontoloxía de enfermaría.
A49	Prestar coidados, garantindo o dereito á dignidade, privacidade, intimidade, confidencialidade e capacidade de decisión do paciente e familia.

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
- Identificar os principais riscos laborais dos traballadores sanitarios.	A15 A16 A23 A33
- Recoñecer os principais organismos da PRevención de Riscos no Servizo Galego de Saúde.	A8 A33 A45 A48
-Coñecer a Normativa legal relacionada coa Prevención de Riscos Laborais.	A8 A33 A45 A48
- Actuar axeitadamente ante situacións de Accidentes no Traballo.	A8 A24 A26 A33
- Distinguir as principais Enfermidades Profesionais dos traballadores de Centros Sanitarios, así coma as pautas de actuación ante as mesmas.	A8 A22 A23 A24 A26 A27 A33
- Comprender a relevancia da Vixilancia da Saúde nos traballadores sanitarios.	A9 A23 A24 A25 A26 A27 A28 A29 A32 A49
- Memorizar e actuar ante exposicións accidentais con risco biolóxico.	A8 A27 A32 A33 A48 A49
- Empregar Métodos de traballo seguro co material punzante / cortante cumprindo as precaucións Estándar.	A8 A18 A31 A32 A33 A47
- Aplicar medidas de protección fronte os riscos biolóxicos de transmisión aérea.	A9 A18 A24 A25 A27 A28 A32 A33

-Desenrolar pautas actuación ante situacións de Emerxencia e Evacuación nos centros sanitarios.	A8 A27 A32 A33 A47
- Identificar riscos e medidas de protección fronte as radiacións ionizantes.	A8 A9 A23 A24 A25 A27 A29 A33
- Manexar de xeito seguro citostáticos, ases anestésicos e produtos químicos presentes na actividade diaria coma enfermeiros.	A8 A9 A23 A25 A27 A28 A29 A33
- Aplicar principios de biomecánica corporal na mocvilización de pacientes.	A9 A23 A24 A25 A26 A27 A28 A29
- Coñecer as actuaciónsr ante situacións psicopatoloxía labooral e as estratexias de prevención.	A8 A9 A10 A12 A33 A47
- Proceder ante situacións de Violencia Externa e Interna no medio laboral.	A10 A11 A12 A29 A33 A47
- Coñecer as funcións e actividades dos enfermeiros do traballo nun servizo de prevención de riscos laborais.	A15 A16 A17 A19 A20 A27 A33

Contidos

Tema	
Lexislación básica en Prevención de Riesgos Laborales. Organización da Prevención nol Servizo Galego de Saúde.	- Ley de Prevención de Riscos Laborais - Real Decreto de los Sercios de Prevención. - A Prevención de Riscos no Servizo Galego de Saúde: Organigrama. Unidades periféricas de PRevención e a súa distribución por centros. - OBxectivos e Actuacións do Servizo de PRevención de Riscos Laborais do Sergas.
Funcións e actividades dos Enfermeiros do traballo nun Servizo de Prevención de Riscos Laborais.	- A especialidade de Enfermería do Traballo. - Funcións dos Enfermeros do Traballo nun equipo multidisciplinar. - Principais actividades desenroladas polos Enfermeiros do Traballo nun Servizo de Prevención. - A Consulta de Saúde laboral: desenrolo e acitvidades. - A inmunización no eido laboral.
Daños a la salud producidos por el trabajo. Accidente laboral y Enfermedad Profesional. Estudio casos accidentes/Enfermedades	- Concepto Accidente Laboral y Enfermedad Profesional. - PRincipales accidentes en trabajadores sanitarios. - Principales enfermedades profesionales en trabajadores santiarios

Riscos Biolóxicos en traballadores sanitarios: Transmisión aérea e de Contacto	- Principales enfermedades de transmisión aérea y de contacto. - Protección respiratoria: Tipo de dispositivos y uso correcto. - Equipos de protección personal.
Riesgos Biolóxicos de transmisión sanguínea en Trabajadores sanitarios	- Precauciones Estándar: Método de trabajo seguro. - Actuaciones frente a exposiciones accidentales. - Dispositivos de seguridad en material punzante.
La Vigilancia de la salud de los trabajadores sanitarios.	-Historia médico-laboral. - Principales exámenes de salud. - Protocolos de vigilancia sanitaria específicos. - Desarrollo casos prácticos
Riesgos relacionados con el trabajo con agentes químicos.	Prevención en el manejo de citostáticos. - Riesgos y medidas de protección ante gases anestésicos. - Medidas de seguridad en el uso de productos químicos.
- Ergonomía en el medio sanitario.	- La carga física en el trabajo. - Prevención de lesiones de espalda. - Biomecánica corporal en la movilización de cargas y pacientes.
- A violencia no medio laboral.	- Plan de prevención das situacións de violencia no Servizo Galego de Saúde. - Violencia Externa □ Violencia Interna. - Habilidades de comunicación

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminarios	4	8	12
Obradoiros	4	8	12
Estudo de casos/análises de situacións	7	14	21
Sesión maxistral	26	52	78
Actividades introductorias	1	1	2
Saídas de estudo/prácticas de campo	3	3	6
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	4	4	8
Cartafol/dossier	0	4	4
Traballos e proxectos	0	7	7

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Seminarios	Realizáranse tresseminarios ó longo do curso: - Método de traballo seguro con punzantes e utilización correcta de dispositivos de seguridade. - Seminario de Incendios e evacuación.
Obradoiros	- Obradoir de uso correcto de luvas e criterios de selección. - Obradoiro de Uso correcto de dispositivos de protección respiratoria - Obradoiro de manexo de produtos químicos e manexo seguro.
Estudo de casos/análises- de situacións	- Estudo de casos de acidetnes de traballo e enfermidade profesional. - Análise das situación na vixilancia da saúde dos traballdores: tipos de exámes de saúder e protocolos de vixilancia a aplicar. - Estudo de casos e situacións conflictivas no medio laboral que poden levar a situacións de violencia nos traballadores sanitarios.
Sesión maxistral	- As sesións maxistrais constan de exposición dos docentes sobre os temas a desenrolar. Na meirande das clases as sesións maxistrais ocuparan a primeira hora, dedicando a segunda a realización de casos prácticos, reslución de dúbidas e realización dos Obradoiros.
Actividades introductorias-	- Presentación e desenrolo da asignatura o longo do curso. - Obradoiro de búsqueda bibliográfica, comentando as referencias descritas na guía.
Saídas de estudo/prácticas de campo	O longo do curso realízanse visitas programadas aos seguintes servizos: - Radioloxía: Zonificación, Tipos de probas realizadas, equipos de protección empregados. - Farmacia: visitarase a campana para a preparación de medicamentos citostáticos. - Servicio de Prevención de Riscos laborais: analizando os diferentes probas que se fan dentro da vixilancia da saúde, así coma o resto do equipor miultidisciplinar.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminarios	- Reslución de dúbidas personalizadas sobre as sesións maxistras, seminarios e obradoiros, así coma traballos a realizar na casa. - A Atención personalizada realizarase no Servizo de Prevención de Riesgos, en horario de 10 a 15 horas ou ben no aula o remate das clases se o alumno o precisa. Para contactar cos docentes presentarse no Servizo de Prevención, ubicado na 2ª planta no Servizo de Medicina Preventiva, chamado á extensión 211648 ou ben no correo: carmen.lameiro.vilarino@sergas.es
Obradoiros	- Reslución de dúbidas personalizadas sobre as sesións maxistras, seminarios e obradoiros, así coma traballos a realizar na casa. - A Atención personalizada realizarase no Servizo de Prevención de Riesgos, en horario de 10 a 15 horas ou ben no aula o remate das clases se o alumno o precisa. Para contactar cos docentes presentarse no Servizo de Prevención, ubicado na 2ª planta no Servizo de Medicina Preventiva, chamado á extensión 211648 ou ben no correo: carmen.lameiro.vilarino@sergas.es
Sesión maxistral	- Reslución de dúbidas personalizadas sobre as sesións maxistras, seminarios e obradoiros, así coma traballos a realizar na casa. - A Atención personalizada realizarase no Servizo de Prevención de Riesgos, en horario de 10 a 15 horas ou ben no aula o remate das clases se o alumno o precisa. Para contactar cos docentes presentarse no Servizo de Prevención, ubicado na 2ª planta no Servizo de Medicina Preventiva, chamado á extensión 211648 ou ben no correo: carmen.lameiro.vilarino@sergas.es

Probos	Descrición
Cartafol/dossier	
Traballos e proxectos	

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Seminarios	Os seminarios son de asistencia obrigada e avaliarase o traballo do alumno dentro deles.	20
Probos prácticos, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	- Avaliase que alumno adquira a destreza no manexo de dispositivos de seguridade en punzantes, así coma uso dun método de traballo seguro. - Avaliase o emprego axeitado de dispositivos de seguridade coma luvas e protección respiratoria.	40
Cartafol/dossier	O longo do curso proporanse diferentes traballos que o alumno deberá incluír nun cartafol ou dossier que entregará ó docente.	20
Traballos e proxectos	Realización dun traballo final sobre un risco presente no traballo dos sanitarios e as súas medidas propostas. O devandito traballo será presentado na clase,	20

Outros comentarios sobre a Avaliación

Bibliografía. Fontes de información

- Ley 31/95 de Prevención de Riesgos Laborales (BOE 10/11/95)
 - G. Benavides F, Ruiz Frutos C, García García AM. Salud Laboral, conceptos y técnicas para la prevención de riesgos laborales. Barcelona: Masson, 1997.
 - Gestal Otero JJ. Riesgos del trabajo del personal sanitario (2ªed.). Madrid: Interamericana-McGraw-Hill, 1993.
- <http://www.mtas/insht>: página oficial del Instituto Nacional de Seguridad e Higiene en el Trabajo. el INSHT. En la que se pueden consultar:
- publicaciones periódicas editadas por el INSHT: revista Prevención, trabajo y salud, o el periódico erga noticias.
 - enlaces de interés, bases de datos en salud laboral.....etc.
 - <http://www.msc.es/salud/ambiental> : página del Ministerio de Sanidad y Consumo, concretamente aquí se pueden descargar los protocolos de vigilancia sanitaria específica.
 - <http://www.preventionworld.com> : otro portal muy interesante de prevención de riesgos, podéis inscribiros gratuitamente, consultar noticias, artículos técnicos, transparencias, descargar información, buscar enlaces, etc.

- <http://www.fut.es/~aet/asociación> : página oficial de la Asociación Española de Enfermería del Trabajo y Salud Laboral.

Recomendacións
